

Lausunto

6.11.2023

VN/34446/2022
VN/34446/2022-TEM-80

Asiantuntijalausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024–2027 ja siihen liittyviksi laeiksi sekä lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö kiittää työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa mahdollisuudesta lausua asiassa HE 75/2023 vp ”Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024–2027 ja siihen liittyviksi laeiksi sekä lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta”.

Hallituksen esityksellä eduskunnalle toteutetaan pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjausta indeksitarkistusten tekemättä jättämisestä osana julkisen talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Esityksessä ehdotetaan, että tiettyihin kansaneläke- ja elinkustannusindeksiin sidottuihin etuuksiin ja etuuslakien rahamääriin ei tehdä indeksitarkistusta vuosina 2024–2027. Toisin sanoen niiden määrä säilyisi vuoden 2023 tasossa. Toimenpiteellä pyritään osaltaan vahvistamaan julkista taloutta ja pysäyttämään velkaantumiskehitys.

Valtiovarainministeriön arvio on, että toimenpide vahvistaisi työllisyyttä 22 700 työllisellä. Arvio perustuu työllistymisveroasteiden muutoksiin toimenpiteen seurauksena. Esityksen työllisyysvaikutusten toteutumiseen käytännössä liittyy paljon epävarmuustekijöitä. TEM kehottaa huomioimaan esityksen jatkovalmistelussa paremmin mahdolliset kielteiset työmarkkinavaikutukset ja riskit, jotka liittyvät työn tarjonnan ja kysynnän kohtaantoon.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää myös tärkeänä, että perusturvan taso ei toimenpiteen johdosta heikkene sellaiselle tasolle, että se vaarantaa yksilöiden kyvyn edistää esimerkiksi pitkään jatkuneen työttömyyden aikana omaa uudelleen työllistymistään.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Työttömyysturvan osalta indeksitarkastusten tekemättä jättämisen vaikutus olisi vuonna 2024 noin 45 euroa ja vuonna 2027 noin 91 euroa kuukaudessa. Toimenpide vaikuttaa merkittävästi pienituloisten kotitalouksien ostovoimaan ja sitä kautta myös työmarkkinoiden dynamiikkaan. Työmarkkinoiden ja elinkeinoelämän näkökulmasta vaikutukset ovat siten sekä myönteisiä ja kielteisiä, mikä tulee ottaa huomioon toimenpiteen jatkovalmistelussa.

Johtava asiantuntija

Minna Ylikännö

Jakelu Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Tiedoksi kirjaamo, TTM, OHJY

VN/34446/2022-TEM-80

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: